

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/34/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123460566
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:6123460566.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu : Náhradné vozidlo, s.r.o., Tolstého 20, Žilina, IČO : 50 496 166, zastúpený : ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Tolstého 20, Žilina, IČO : 36 864 455, proti žalovanému : KOOOPERATIVA poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO : 00 585 441, zastúpená Advokátska kancelária Legal Cases s.r.o., Alžbetínske námestie 328, Dunajská Streda, IČO : 36 720 097, o zaplatenie 100,04 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 15. 10. 2024 sp. zn. 52C/28/2024 - 76, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I a III p
o t v r d z u j e.
Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100
%.

odôvodnenie:

1/ Uvedeným rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 100 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 100 eur od 16. 11. 2023 až do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku (žalobca sa domáhal zaplatenia sumy celkom 100,04 eur s príslušenstvom) žalobu zamietol. Zároveň priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že sa žalobca žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica (ako súdu upomínaciemu v zmysle zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní) dňa 04.12.2023 a postúpenou tamajšiemu prvoinštančnému súdu dňa 08.02.2024 voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 100,04 eur s príslušenstvom, t. j. s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo žalovanej sumy od 16.11.2023 až do zaplatenia.

2/ Žalobca žalobu odôvodňoval tým, že dňa 14.09. 2023 došlo v Prešove k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol L. J., nar. X. X. XXXX, bytom E. XX, S.. K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Poškodený nechal poškodené motorové vozidlo za účelom vykonania jeho opravy odviezť do autoservisu, na čo bezprostredne nadviazovalo uzavretie zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 1254/2023 zo dňa 03.10.2023, na základe ktorej prenajal žalobca poškodenému náhradné motorové vozidlo. Nájom náhradného vozidla trval od 03.10.2023 do 12.10.2023 po dobu zotrvania poškodeného vozidla v autoservise až do ukončenia opravy a doručenia krycieho listu poisťovňou. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že po dobu trvania nájmu nemal poškodený k dispozícii iné motorové vozidlo a nájom náhradného motorového vozidla bol pre neho nevyhnutný. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla vystavil žalobca poškodenému faktúru č. 13032023 splatnú dňa 27.10.2023

na sumu 530,04 eur s DPH za 10 dní, t. j. za dobu užívania náhradného vozidla. Vo fakturovanej sume bol zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla. Žalobca ďalej uviedol, že poškodený na neho odplatne postúpil svoju budúcu pohľadávku voči žalovanému titulom jeho nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov na nájom náhradného vozidla. Započítaním pohľadávky poškodeného na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky s pohľadávkou žalobcu voči poškodenému vyplývajúcou z vystavenej faktúry v zmysle bodu 5. zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12.10.2023 vznikla voči žalovanému pohľadávka vo výške 530,04 eur s DPH, ktorej postúpenie poškodený oznámil žalovanému. Žalobca vyzval žalovaného na náhradu nákladov účelne vynaložených na nájom náhradného vozidla, ktorá pohľadávka mu bola postúpená poškodeným. Žalovaný dňa 03.11.2023 poskytol žalobcovi poistné plnenie vo výške 430 eur. Žalovaný podľa žalobcu postupoval v rozpore so svojimi zákonnými povinnosťami a poistné plnenie krátil nedôvodne a na základe svojvoľných výpočtov. Vzhľadom na uvedené si žalobca podanou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie sumy predstavujúcej rozdiel medzi nákladmi na nájom náhradného vozidla vyplývajúcimi z vystavenej faktúry a poskytnutým poistným plnením zo strany žalovaného. Žalovaný sa podľa žalobcu dostal do omeškania s poskytnutím poistného plnenia, ktoré mu bol povinný poskytnúť najneskôr do 15.11.2023 podľa ust. § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Žalovaný skončil šetrenie poistnej udalosti dňa 31.10.2023 podľa oznámenia o poistnom plnení. Žalobca si preto uplatnil aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo žalovanej sumy odo dňa 16.11.2023 do zaplatenia v súlade s ust. § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

3/ Upomínací súd vo veci vydal dňa 19.12.2023 platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal včas vecne odôvodnený odpor. Keďže žalobca navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde, upomínací súd vec dňa 07.02.2024 postúpil Mestskému súdu Bratislava IV.

4/ Žalovaný považoval žalobu žalobcu za v celom rozsahu nedôvodnú. Vo svojich podaniach poukazoval na to, že dňa 31.10.2023 ukončil prešetrovanie potrebné na zistenie existencie a rozsahu svojej povinnosti poskytnúť poistné plnenie, pričom poskytol žalobcovi poistné plnenie vo výške 430 eur, zodpovedajúce nákladom na nájom náhradného vozidla po dobu ôsmich dní, a to do dňa nasledujúceho po vystavení faktúry za opravu vozidla, t. j. do dňa 10.10.2023. Podľa žalovaného nájom náhradného vozidla po dobu posledných dvoch dní nebol nutný ani účelný. Poukázal na to, že dĺžka nutnej doby sa automaticky nerovná dobe do poskytnutia poistného plnenia. Vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti (napr. stav vozidla, rozsah opravy, existencia tzv. totálnej škody) sa posudzuje, na akú dlhú dobu bolo obstaranie náhradného vozidla nutné a účelné, so zreteľom na postup obvyklý pri riešení následkov obdobných nehôd. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na faktúru opravcu č. F23 337480 zo dňa 09.10.2023, z ktorej vyplýva, že oprava poškodeného vozidla bola ukončená dňa 09.10.2023. Žalovaný bol preto toho názoru, že v danom prípade možno považovať za nutnú a účelnú dĺžku opravy poškodeného vozidla v rozsahu najviac osem dní od 03.10.2023 do 10.10.2023. Podľa žalovaného poškodený subjekt rozhoduje o tom, u koho je vozidlo opravené a od koho si prenajme náhradné vozidlo. Žalovaný je však oprávnený namietat' nutnosť a účelnosť nákladov vynaložených na opravu vozidla, resp. nájom náhradného vozidla. Žalovaný je oprávnený namietat' absenciu príčinnej súvislosti medzi škodou (nákladmi na nájom náhradného vozidla) a škodovou udalosťou. Pokiaľ oprava poškodeného vozidla v rozsahu dvoch dní nebola nutná a účelná, ani vynaložené náklady na nájom náhradného vozidla zodpovedajúce dvom dňom nemožno považovať za nutné a účelné. Poukázal na to, že nutnosť vynaloženia nákladov na prenájom náhradného vozidla je obmedzená na dobu nevyhnutnej potreby vykonania opravy, resp. na dobu úkonov potrebných na likvidáciu škodovej udalosti. V prípade, ak je poškodené vozidlo prevádzky schopné, nie je dôvod, aby nebolo používané v čase, keď sa oprava reálne nevykonáva. V danom prípade nemôže byť na ťarchu škodcu, aby zodpovedal aj za škodu v čase, kedy poškodený inak prevádzky spôsobilé vozidlo neužíva, lebo čaká na dodanie náhradného dielu do servisu. Medzi škodou a škodovou udalosťou musí existovať príčinná súvislosť. V danom prípade táto podľa žalovaného absentovala, keďže škoda (náklady na prenájom náhradného vozidla) žalobcovi vznikla v dôsledku skutočností, ktoré nastali náhodne a nezávisle od škodovej udalosti. Riziko, že k týmto skutočnostiam v súvislosti s odstraňovaním poškodenia vozidla dôjde, znáša žalobca (právny predchodca žalobcu), ktorý nesie zodpovednosť za výber autoservisu. Žalobca (právny predchodca žalobcu) nebol odkázaný na použitie náhradného vozidla preto, že jeho poškodené vozidlo nebolo spôsobilé na užívanie a ani preto, že bola vykonávaná oprava, ale preto, že sa odložila jeho oprava pokiaľ nebude dodaný náhradný diel. Žalovaný neposkytol žalobcovi poistné plnenie zodpovedajúce ďalším dvom dňom nájmu náhradného vozidla, keďže nešlo o nutné a účelne vynaložené náklady, pričom absentuje príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. Ani čakanie na doručenie krycieho

listu nemôže byť podľa žalovaného na jeho ťarchu, pretože je na vôli poškodeného, či škodu uhradí z vlastných zdrojov alebo počká do úhrady poisťovňou, čo potom ale neodôvodňuje účelnosť trvania nájmu náhradného vozidla. Žalovaný po doručení faktúry musel vykonať šetrenie za účelom zistenia nároku podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP a aj plniť v lehote podľa § 11 zákona o PZP. Žalovaný nesúhlasil ani s tým, že by bol v omeškaní s poskytnutím poistného plnenia. V tejto súvislosti poukázal na to, že listom zo dňa 12.06.2023 oznámil žalobcovi, že dňa 31.10.2023 ukončil šetrenie poistnej udalosti a poskytol na účet žalobcu poistné plnenie vo výške 430 eur. Žalovaný bez zbytočného odkladu začal prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia žalobcu o škodovej udalosti oznámil žalobcovi výšku poistného plnenia v zmysle ust. § 11 ods. 6 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. Žalovaný sa preto nemohol dostať do omeškania.

5/ Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že dňa 14. 9. 2023 došlo v Prešove k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. Škoda Fabia, EČV : V., ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol L. J., nar. X. X. XXXX, bytom E. XX, S.. K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla zn. Volkswagen Jetta, EČV : V., ktoré bolo povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Žalovaný toto skutkové tvrdenie žalobcu nepoprel, išlo preto o nespornú skutočnosť.

6/ Nesporným v konaní bolo aj to, že poškodený si nechal poškodené motorové vozidlo opraviť v servise PO CAR, s.r.o., t. j. v zmluvnom servise žalovaného a v autorizovanom servise pre značku Škoda. Autoservis za opravu vystavil faktúru č. F23 337480 zo dňa 09.10.2023 na sumu 3.041,21 eur, splatnú dňa 23.10.2023. V zmysle potvrdenia autoservisu o odovzdaní a prevzatí motorového vozidla zo dňa 12.10.2023 bolo vozidlo autoservisom prevzaté za účelom opravy dňa 03.10.2023 a po ukončení opravy a doručení krycieho listu zo strany poisťovne (žalovaného) dňa 11.10.2023 bolo dňa 12.10.2023 odovzdané držiteľovi. Z oznámenia žalovaného o poistnom plnení zo dňa 11.10.2023 (adresovaného poškodenému L. J.) vyplýva, že žalovaný dňa 11.10.2023 ukončil šetrenie poistnej udalosti, pričom poistné plnenie bolo poskytnuté podľa doloženej faktúry za opravu. Poistné plnenie vo výške 3.041,21 eur bolo vyplatené priamo na bankový účet servisu PO CAR, s.r.o.

7/ Medzi stranami nebolo sporné ani to, že poškodený po odovzdaní vozidla autoservisu na opravu uzatvoril so žalobcom zmluvu o nájme dopravného prostriedku č. 1254/2023 zo dňa 03.10.2023, na základe ktorej žalobca prenajal poškodenému náhradné motorové vozidlo zn. Fiat Tipo za cenu vo výške 50 eur za jeden deň prenájmu. V zmluve o nájme bol dohodnutý takisto poplatok za pristavenie a odobratie vozidla vo výške 30 eur. Náhradné vozidlo bolo poškodenému odovzdané dňa 03.10.2023 o 08.14 hod. v PO CAR, s.r.o. v Prešove a vrátené dňa 12.10.2023 o 08.38 hod. takisto v PO CAR, s.r.o. v Prešove tak, ako to vyplýva z protokolu o prenájme náhradného vozidla. Po ukončení prenájmu náhradného vozidla vystavil žalobca poškodenému faktúru č. 13032023 splatnú dňa 27.10.2023 na sumu 530,04 eur s DPH za 10 dní, t. j. za dobu užívania náhradného vozidla. Vo fakturovanej sume bol zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla vo výške 30 eur.

8/ V čestnom prehlásení zo dňa 12.10.2023 poškodený L. J. uviedol, že náhradné vozidlo mal zapožičané od 03.10.2023 do 12.10.2023, t. j. v trvaní 10 dní z dôvodu, že jeho vozidlo bolo po poistnej udalosti č. XXXXXXXXXX zo dňa 14.09.2023 v autoservise až do doručenia krycieho listu poisťovňou. Zároveň prehlásil, že po dobu opravy vozidla nemal k dispozícii žiadne iné vozidlo a že prenájom náhradného vozidla bol nevyhnutný. Žalovaný tieto skutočnosti nepoprel, išlo preto o nesporné skutočnosti.

9/ Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 12.10.2023 poškodený postúpil na žalobcu svoju peňažnú pohľadávku voči žalovanému, ktorý riešil ako likvidačný zástupca škodu spôsobenú vozidlom Volkswagen Jetta, EČ : V., vo výške 530,04 eur s DPH, z titulu jeho nároku voči poisťovni podľa § 4 zákona č. 381/2001 Z. z., pričom išlo o nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 14.09.2023 na vozidle Škoda Fabia, EČ : V.. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznámené poškodeným listom zo dňa 12.10.2023. V zmysle bodu 4. zmluvy o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany dohodli, že postúpenie pohľadávky je odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky vo výške 530,04 eur s DPH zodpovedá faktúre č. 13032023 vystavenej žalobcom ako prenajímateľom postupcovi ako nájomcovi náhradného vozidla. V zmysle bodu 5. zmluvy o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky (na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo) sa podpisom

tejto zmluvy započítali, pričom žalobca si bude postúpenú pohľadávku poškodeného vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet.

10/ Listom zo dňa 12.10.2023 si žalobca u žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody z postúpenej pohľadávky (nárok na poistné plnenie) vo výške 530,04 eur.

11/ V oznámení o poistnom plnení zo dňa 31.10.2023 žalovaný žalobcovi oznámil, že dňa 31.10.2023 ukončil šetrenie poistnej udalosti. Podľa vyjadrenia likvidátora poistnej udalosti žalovaný priznal primeranú dobu na zapožičanie náhradného vozidla v rozsahu ôsmich dní (pri počte najazdených km 422). Ďalej uviedol, že v priznanej primeranej dobe zapožičania náhradného vozidla je zahrnutý čas na opravu vozidla zohľadňujúci technologické postupy udávané výrobcom, čas na objednanie náhradných dielov, čas potrebný na presun vozidla medzi jednotlivými pracoviskami, ako aj čas súvisiaci s prestojmi zo strany poisťovne. Žalovaný tak poukázal na bankový účet žalobcu sumu 430 eur, čo potvrdzuje doklad o úhrade (detail pohybu) zo dňa 03.11.2023.

12/ V potvrdeniach o bežnej obchodnej praxi autoservisu ALTERIA MOTOR s.r.o. zo dňa 30.03.2022, autoservisu MD-Bavaria Žilina, s.r.o. zo dňa 02.11.2021 a autoservisu FINAL-CD spol. s r.o. zo dňa 30.03.2022 je uvedené, že autoservis vydá poškodenému opravené vozidlo bezodkladne po doručení krycieho listu na úhradu faktúry za opravu poškodeného motorového vozidla zo strany poisťovne.

13/ Po právnej stránke súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 2 písm. g/, § 4 ods. 2, § 11 ods. 6, ods. 7, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla; ďalej z ust. § 427 ods. 1, ods. 2, § 428, § 442 ods. 1 a ods. 3, § 443, § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2, § 524 ods. 1, ods. 2, § 580, § 581 ods. 2, ods. 3 Obč. zák., ako aj § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná v časti o zaplatenie sumy 100 eur spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania. Žalobca v konaní preukázal existenciu všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, za ktorú zodpovedá žalovaný ako poisťovateľ škodcu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.

14/ V prejednávacom prípade bolo medzi stranami nesporné, že dňa 14. 9. 2023 došlo v Prešove k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. Škoda Fabia, EČV : PO900IL, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol L. J., nar. X. X. XXXX, bytom E. XX, S.. K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla zn. Volkswagen Jetta, EČV : V., ktoré bolo povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Žalovaný tieto skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel, súd preto vychádzal z nespornej skutočnosti, že vznik škody zavinila osoba (vodič motorového vozidla zn. Volkswagen Jetta, EČV : V.), ktorá bola povinne zmluvne poistená u žalovaného.

15/ Nesporným bolo v konaní aj to, že poškodený si voči žalovanému uplatnil nárok na náhradu skutočnej škody. Poškodený si nechal poškodené motorové vozidlo opraviť v servise PO CAR, s.r.o., t. j. v zmluvnom servise žalovaného a v autorizovanom servise pre značku Škoda. Autoservis za opravu vystavil faktúru č. F23 337480 zo dňa 09.10.2023 na sumu 3.041,21 eur, splatnú dňa 23.10.2023. Žalovaný ako poisťovateľ ukončil likvidáciu poistnej udalosti oznámením zo dňa 11.10.2023, v zmysle ktorého vyplatil priamo na bankový účet servisu PO CAR, s.r.o. poistné plnenie vo výške 3.041,21 eur. Žalovaný pritom vychádzal z vystavenej faktúry č. F23 337480 zo dňa 09.10.2023.

16/ Medzi stranami nebolo sporné ani to, že poškodený po odovzdaní vozidla autoservisu na opravu uzatvoril so žalobcom zmluvu o nájme dopravného prostriedku č. 1254/2023 zo dňa 03.10.2023, na základe ktorej žalobca prenajal poškodenému náhradné motorové vozidlo zn. Fiat Tipo za cenu vo výške 50,- eur za jeden deň prenájmu. Náhradné vozidlo bolo poškodenému odovzdané dňa 03.10.2023 o 08.14 hod. v PO CAR, s.r.o. v Prešove a vrátené dňa 12.10.2023 o 08.38 hod. takisto v PO CAR, s.r.o. v Prešove. Po ukončení prenájmu náhradného vozidla vystavil žalobca poškodenému faktúru č. 13032023 splatnú dňa 27.10.2023 na sumu 530,04 eur s DPH za 10 dní, t. j. za dobu užívania náhradného vozidla. Vo fakturovanej sume bol zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla vo výške 30 eur.

17/ Škoda bola poškodenému spôsobená v súvislosti s prevádzkou dopravného prostriedku - osobného motorového vozidla. Zodpovednosť za škodu sa v takom prípade riadi ustanoveniami § 427 a nasl. Obč. zák. o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov. Predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti sú: (i) udalosť vyvolaná osobitnou povahou prevádzky

dopravného prostriedku, (ii) vznik škody a (iii) príčinná súvislosť medzi danou udalosťou a vznikom škody. Ide o tzv. objektívnu zodpovednosť, pri ktorej sa nevyžaduje zavinenie škodcu a dokonca ani existencia protiprávneho úkonu. To však neznamená, že škoda spôsobená prevádzkou dopravného prostriedku nemôže byť zavinená. Zavinenie však nie je podmienkou vzniku tejto zodpovednosti. Môže mať však význam najmä pri strete prevádzok (pozri § 431 Obč. zák.). Zodpovednosť za škodu podľa § 427 a nasl. Obč. zák. spočíva v tom, že ide o zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Medzi osobitnou povahou prevádzky a medzi spôsobenou škodou musí byť príčinná súvislosť. Osobitná povaha prevádzky dopravného prostriedku spočíva v tom, že z tejto prevádzky vyplýva pre okolitý svet zdroj zvýšeného nebezpečenstva v súvislosti s činnosťou a pohybom dopravného prostriedku. Zdroju zvýšeného nebezpečenstva nemožno čeliť ani vhodnými opatreniami technického charakteru pri udržiavaní dopravných prostriedkov v stave spôsobilom na riadne užívanie, ani riadnym spôsobom ich užívania v súlade s príslušnými pravidlami premávky. Zdroje zvýšeného nebezpečenstva spočívajú často v skutočnostiach, na ktoré prevádzkovateľ ani vodič nemôžu vplyvať (napr. materiálové vady, únava materiálu, zlyhanie ovládacieho mechanizmu a pod.). Preto je odôvodnená objektívna zodpovednosť. V záujme ochrany tretích (nezúčastnených) osôb sa riziko z prevádzky prenáša výlučne len na prevádzkovateľa. U prevádzkovateľa motorového vozidla je toto riziko znášania následkov zodpovednosti za škody spôsobené ich prevádzkou zmiernené tým, že každý prevádzkovateľ je zo zákona poistený pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. (porovnaj CIRÁK, Ján a kol. Občiansky zákonník - komentár. Iura Edition. Wolters Kluwer s.r.o. Dostupné v Systéme ASPI).

18/ Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v posudzovanom prípade boli splnené všetky predpoklady vzniku osobitnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku: (i) škodová udalosť bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky osobného motorového vozidla zn. Volkswagen Jetta, EČV : V., ktoré bolo v čase vzniku poistnej udalosti povinne zmluvne poistené u žalovaného ako poisťovateľa, (ii) poškodenému Ľ. J. vznikla škoda spočívajúca jednak v poškodení jeho osobného motorového vozidla zn. Škoda Fabia, EČV : V. (vo výške 3.041,21 eur), jednak v nákladoch na prenájom náhradného motorového vozidla, (iii) medzi škodovou udalosťou a vznikom škody existuje priama, bezprostredná a ničím neprerušená príčinná súvislosť. Poškodenému Ľ. J. tak vznikol nárok na náhradu škody priamo proti žalovanému ako poisťovateľovi v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Ostatne, vznik škody na strane poškodeného a zodpovednosť žalovaného ako poisťovateľa za vzniknutú škodu v konaní ani neboli sporné (neboli zo strany žalovaného spochybnené).

19/ Okrem náhrady škody za poškodenie motorového vozidla má poškodený nárok na náhradu nákladov na prenájom náhradného vozidla (prevyšujúcich náklady na prevádzku vlastného vozidla) v rozsahu, v akom boli náklady nutne a účelne vynaložené na prenájom náhradného vozidla, zodpovedajúceho parametrom pôvodného (poškodeného) motorového vozidla, z užívania ktorého bol poškodený vylúčený po určitú dobu (najmä počas opravy poškodeného motorového vozidla). Rozsah náhrady, ku ktorej je zodpovedná osoba povinná, je obmedzený hľadiskom účelnosti. Preto pri určení skutočnej škody je treba ju stanoviť vzhľadom na obvyklé ceny prenájmu obdobných vozidiel v danom mieste a čase. Výška tejto náhrady nie je totiž daná čiastkou skutočne vyplatenou (napríklad dohodnutou s osobou poskytujúcou náhradné vozidlo) v akejkoľvek výške, ale vo výške čiastky účelne vynaloženej (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.06.2016 sp. zn. 3 M Cdo 3/2015). Poškodený má nárok na náhradu nutne a účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. Účelom náhradného motorového vozidla je totiž eliminovať škodlivý následok spôsobený dopravnou nehodou, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného. V týchto prípadoch výška škody nekorešponduje iba rozsahu poškodenia vozidla, ale aj primeraným nákladom, ktoré poškodený vynaložil s cieľom eliminovať škodový následok. Dobu od zapožičania náhradného vozidla do momentu oznámenia žalovanej o ukončení likvidácie škodovej udalosti (a o výške poistného plnenia podľa § 11 ods. 6 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z.), resp. poukázania finančných prostriedkov možno považovať za relevantnú, keď kontinuálne pretrváva potreba používania náhradného motorového vozidla a s tým spojené primerané náklady (porovnaj nález Ústavného súdu SR zo dňa 16.02.2023 sp. zn. III. ÚS SR 602/2022), argumentoval súd prvej inštancie.

20/ V zmysle § 442 ods. 1 Obč. zák. má poškodený nárok na náhradu skutočnej škody a ušlého zisku. Pojem „skutočná škoda“ je potrebné interpretovať tak, že musí ísť o zmenšenie majetkového stavu poškodeného či iné znehodnotenie existujúceho majetkového stavu poškodeného. Nepostačuje zvýšenie pasív. Ak dlžník nezaplatil dlžnú čiastku svojmu veriteľovi, nemôže úspešne uplatniť nárok na

ich náhradu z titulu zodpovednosti tretej osoby za škodu, pretože mu škoda zatiaľ nevznikla; samotná existencia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi ani súdne rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh nie je totiž skutočnou škodou ani ušlým ziskom. Škoda by vznikla až zaplatením pohľadávky (porovnaj Števec, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1621). Za formu úhrady pohľadávky, ktorá môže mať za následok zmenšenie majetku poškodeného a teda aj vznik škody v jeho majetkovej sfére, je pritom potrebné považovať aj započítanie vzájomných pohľadávok poškodeného a tretej osoby.

21/ Vyššie uvedené s ohľadom na konkrétne okolnosti prejednávaneho prípadu znamená, že poškodenému L. J. mohla vzniknúť škoda (spočívajúca vo vynaložení nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla) až úhradou faktúry č. 13032023 vystavenej žalobcom dňa 27.10.2023 na sumu 530,04 eur. Samotná existencia pohľadávky žalobcu voči poškodenému z tejto faktúry nie je skutočnou škodou ani ušlým ziskom poškodeného. V prejednanom prípade bolo medzi stranami nesporné, že zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 12.10.2023 poškodený postúpil na žalobcu svoju peňažnú pohľadávku voči žalovanému (na náhradu nutne a účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla). Predmetnú zmluvu súd posúdil ako platný právny úkon, keďže obsahovala všetky podstatné náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle § 524 a nasl. Obč. zák., vôľa zmluvných strán v nej bola vyjadrená určito a zrozumiteľne a takisto bola dodržaná písomná forma tejto zmluvy. Postupovaná pohľadávka v nej bola identifikovaná dostatočne určito a nezameniteľne. Predmetom postúpenia pritom môže byť aj budúca pohľadávka, teda taká, ktorá v dobe uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky ešte neexistuje a má vzniknúť až v budúcnosti. K postúpeniu je spôsobilá aj pohľadávka, ktorej existencia je sporná, ako aj pohľadávka, ktorej vznik je viazaný na splnenie podmienky. Okamih postúpenia budúcej pohľadávky môže byť totožný s okamihom, kedy pohľadávka vznikne (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.06.2009 sp. zn. 20 Cdo 2529/2007). Súčasťou písomnej zmluvy o postúpení pohľadávky bolo aj vzájomné započítanie pohľadávky poškodeného na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky a pohľadávky žalobcu na úhradu nájomného za prenájom náhradného motorového vozidla. Súd túto dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok vyhodnotil takisto ako platný právny úkon, keďže táto dohoda obsahovala všetky potrebné náležitosti v zmysle § 580 a nasl. Obč. zák. a vôľa zmluvných strán v nej bola vyjadrená dostatočne určito a zrozumiteľne. K tomu istému okamihu tak došlo (i) k úhrade pohľadávky žalobcu poškodeným (t. j. k úhrade nájomného za náhradné vozidlo), a to vzájomným započítaním pohľadávok žalobcu a poškodeného, (ii) ku vzniku skutočnej škody v majetkovej sfére poškodeného (spočívajúcej v úhrade nutných a účelných nákladov na prenájom náhradného vozidla) a (iii) k postúpeniu tejto pohľadávky z náhrady škody z poškodeného na žalobcu. Podľa názoru konajúceho súdu je takáto právna konštrukcia prípustná a zodpovedajúca potrebám praktického života. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobcovi v tomto konaní svedčí aktívna vecná legitímácia.

22/ Poškodenému (resp. žalobcovi ako jeho právnomu nástupcovi) svedčí právo na náhradu nákladov na prenájom náhradného vozidla v rozsahu, v akom boli náklady nutne a účelne vynaložené na prenájom náhradného vozidla, zodpovedajúceho parametrom pôvodného (poškodeného) vozidla, z užívania ktorého bol poškodený vylúčený po určitú dobu (počas opravy poškodeného vozidla). Rozsah náhrady, ku ktorej je zodpovedná osoba povinná, je obmedzený hľadiskom účelnosti. Pri určení skutočnej škody je potrebné vychádzať z obvyklých cien prenájmu obdobných vozidiel v danom mieste a čase. Výška tejto náhrady nie je totiž daná čiastkou skutočne vyplatenou (napríklad dohodnutou s osobou poskytujúcou náhradné vozidlo) v akejkoľvek výške, ale vo výške čiastky účelne vynaloženej. To, že náklady na prenájom náhradného motorového vozidla boli poškodeným vynaložené nutne (t. j. že poškodený náhradné vozidlo po dobu opravy poškodeného vozidla nutne potreboval), pritom v tomto konaní nebolo sporné, keďže žalovaný túto skutočnosť v podanom odpore proti platobnému rozkazu a ani neskôr nespochybnil. V konaní bolo takisto nesporné aj to, že dohodnutá cena prenájmu náhradného vozidla (vo výške 50 eur za jeden deň prenájmu) zodpovedala obvyklým cenám prenájmu obdobných vozidiel v danom mieste a čase, keďže ani túto skutočnosť žalovaný nespochybnil. Ani žalobcom vyfakturovaný poplatok za pristavenie a odobratie vozidla žalovaný nenamietal a tento žalobcovi uhradil ešte pred podaním žaloby.

23/ Sporná v tomto konaní tak ostala len otázka, či bol prenájom náhradného vozidla účelný po celú dobu prenájmu náhradného vozidla od 03.10.2023 do 12.10.2023. Žalovaný poskytol žalobcovi plnenie len za prenájom náhradného vozidla po dobu ôsmich dní odo dňa 03.10.2023 do dňa 10.10.2023, t. j. do dňa nasledujúceho po dni, kedy bola v zmysle faktúry autoservisu č. F23 337480 ukončená oprava.

Žalovaný neposkytol žalobcovi poistné plnenie zodpovedajúce ďalším dvom dňom nájmu náhradného vozidla, keďže podľa jeho názoru nešlo o nutne a účelne vynaložené náklady, a teda pri nich absentovala príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. Podľa názoru žalovaného čakanie na doručenie krycieho listu nemôže byť na jeho ťarchu, pretože je na vóli poškodeného, či škodu uhradí z vlastných zdrojov alebo počká do úhrady poisťovňou (resp. do vystavenia krycieho listu poisťovňou), čo potom ale neodôvodňuje účelnosť trvania nájmu náhradného vozidla. Z potvrdenia autoservisu PO CAR, s.r.o. zo dňa 12.10.2023 pritom vyplýva (podobne aj z troch potvrdení autoservisov o bežnej obchodnej praxi), že autoservis vydal vozidlo poškodenému nie ihneď po ukončení opravy, ale skutočne až po doručení tzv. krycieho listu zo strany poisťovne, t. j. po vydaní oznámenia o poistnom plnení zo dňa 11.10.2023. Medzi stranami je teda sporné, či bol prenájom náhradného vozidla účelný aj v období od ukončenia opravy poškodeného vozidla do doručenia tzv. krycieho listu autoservisu (na čo bezprostredne nadväzovalo odovzdanie vozidla poškodenému).

24/ Pri zodpovedaní vyššie uvedenej spornej (právnej) otázky konajúci súd poukazuje na medzičasom už ustálenú rozhodovacia činnosť odvolacích súdov, s ktorou sa v celom rozsahu stotožňuje. Odvolacie súdy dospeli v skutkovo a právne obdobných sporoch k záveru, že doba prenájmu náhradného vozidla je účelná až do momentu doručenia tzv. krycieho listu (oznámenia o poistnom plnení) autoservisu. Prenájom náhradného vozidla je totiž účelný až do úplného vybavenia škodovej udalosti, pričom táto škodová udalosť je v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. vybavená skončením šetrenia, oznámením o výške poistného plnenia poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote. Inak povedané, prenájom náhradného motorového vozidla poškodeným je účelný až dovtedy, kým poškodený môže reálne začať s užívaním svojho (opraveného) vozidla. Podľa názoru konajúceho súdu nie je možné spravodlivo požadovať od poškodeného, aby náklady na opravu uhradil zo svojich vlastných finančných prostriedkov a aby následne čakal na ich refundáciu zo strany poisťovne. Častokrát ide o vyššiu finančnú čiastku, ktorú poškodený v danom čase ani nemusí mať k dispozícii. Zotrvávanie na takomto postupe by tak mohlo viesť k oslabeniu zmyslu povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z. z., ktorým je umožnenie poškodenému domôcť sa nápravy (odškodnenia) čo možno najjednoduchším spôsobom. Tým zákonodarca súčasne sleduje verejný záujem na tom, aby sa cestnej premávky zúčastňovali len technicky spôsobilé vozidlá. Žalovaným namietaný postup (t. j. vydanie opraveného vozidla autoservisom až po doručení krycieho listu) je pritom bežnou obchodnou praxou známou aj žalovanému, ktorá zodpovedá rozumnému usporiadaniu vzťahov medzi zúčastnenými (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/88/2023 zo dňa 26.03.2024, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/107/2023 zo dňa 26.03.2024, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/77/2023 zo dňa 30.04.2024, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/130/2023 zo dňa 19.06.2024, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/55/2019 zo dňa 25.07.2019, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/94/2023 zo dňa 15.11.2023, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/86/2023 zo dňa 18.10.2023).

25/ Vychádzajúc z uvedeného možno preto v podmienkach posudzovanej veci skonštatovať, že na strane poškodeného nedochádza k zmene jeho postavenia už tým, že došlo k vykonaniu opravy jeho motorového vozidla, ale k tomuto dochádza až vtedy, keď uvedené motorové vozidlo mohol reálne užívať, t. j. keď mu bolo autoservisom vydané po tom, ako bol zo strany poisťovateľa škodcu (žalovaného) vystavený a autoservisu doručený krycí list, resp. keď došlo k úhrade ceny opravy zo strany poisťovateľa škodcu v prospech autoservisu, a to za predpokladu, že zo strany poškodeného nedošlo k bezdôvodnému omeškaniu s prevzatím opraveného motorového vozidla, resp. k bezdôvodnému omeškaniu autoservisu s odovzdaním motorového vozidla po oprave poškodenému. V posudzovanej veci pritom nebolo v konaní sporné, že žalovaný sa bezdôvodne neomeškal s prevzatím opraveného motorového vozidla, príp. autoservis s odovzdaním motorového vozidla po oprave poškodenému. Poškodený si svoje vozidlo prevzal (a prenajaté vozidlo vrátil) ihneď na druhý deň po tom, ako bol žalovaným vydaný krycí list (oznámenie o poistnom plnení zo dňa 11.10.2023). Žalovaný si teda počínal tak, aby zbytočne nedochádzalo ku vzniku (ďalšej) škody (porovnaj § 415 Obč. zák.).

26/ Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel konajúci súd k záveru, že prenájom náhradného vozidla poškodeným bol účelný po celú dobu prenájmu, t. j. až do dňa 12.10.2023. Medzi vznikom škody na strane žalobcu (jeho právneho predchodcu) a predmetnou škodovou udalosťou tak existovala priama príčinná súvislosť. Keďže žalovaný poskytol žalobcovi plnenie len za dobu ôsmich dní prenájmu, uložil mu súd týmto rozsudkom povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu aj za zostávajúce dva dni prenájmu náhradného vozidla v sume 100 eur (2 x 50 eur). Vo zvyšnej časti o zaplatenie sumy 0,04 eur súd žalobu

ako nedôvodnú zamietol, keďže zmluvou o nájme náhradného vozidla bola dohodnutá cena prenájmu vo výške 50 eur za jeden deň prenájmu.

27/ Žalobca si podanou žalobou uplatnil takisto nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo žalovanej sumy. Žalovaný bol povinný do troch mesiacov od oznámenia žalobcu o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu svojej povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť žalobcovi výšku poistného plnenia (§ 11 ods. 6 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z.). Následne bol povinný poskytnúť žalobcovi poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu svojej povinnosti poskytnúť poistné plnenie (§ 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z.). Nezaplatením náhrady škody (poistného plnenia) v lehote do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, bol preto povinný zaplatiť žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania.

28/ Ustanovenia § 11 ods. 6, 7, a 8 zákona č. 381/2001 Z. z. nevylučujú aplikáciu ustanovenia § 517 ods. 2 Obč. zák. v prípade, ak je poisťovateľ v omeškaní so splnením peňažného dlhu. Zákon č. 381/2001 Z. z. je lex specialis vo vzťahu k Obč. zák. ako lex generalis, čo znamená, že ustanovenia Obč.zák. ako lex generalis sa vzťahujú na špeciálnu právnu úpravu (lex specialis) iba vtedy, ak táto špeciálna právna úprava neustanovuje inak. Vo všeobecnosti platí, že ak sa dlžník dostane do omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od neho popri plnení úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 Obč. zák.). Ustanovenia § 11 ods. 6 a 8 zákona č. 381/2001 Z. z. postihujú inú nečinnosť a včasné nesplnenie odlišných povinností, než vyplývajú z ust. § 517 ods. 2 Obč. zák., a to nečinnosť spočívajúcu v nepeňažnom plnení, t. j. sankcionujú neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti, avšak nezabavujú poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 517 ods. 2 Obč. zák., a to i v prípade, že poisťovateľ svoje povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. splnil včas (t. j. skončil prešetrenie poistnej udalosti alebo poskytol poškodenému písomné vysvetlenie o odmietnutí poistného plnenia). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti podporne poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/200/2019 zo dňa 29.09.2020 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/100/2019 zo dňa 21.05.2020, ako aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 309/2020 zo dňa 14.10.2021 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 263/2022 zo dňa 07.09.2022.

29/ Žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému listom zo dňa 12.10.2023. Žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti dňa 31.10.2023, a teda bol povinný poskytnúť plnenie do 15.11.2023 a od 16.11.2023 bol v omeškaní so zaplatením tohto svojho peňažného dlhu. Súd prvej inštancie preto v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Obč. zák. v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. zaviazal žalovaného aj k zaplateniu úroku z omeškania vo výške 9,50 % ročne (t. j. vo výške o päť percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania) zo sumy 100 eur od 16.11.2023 až do zaplatenia.

30/ O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalobcovi (resp. neúspešnému len v nepatrných častiach) priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31/ Uvedený rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný, pričom jeho odvolanie smerovalo proti výrokom I a III rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaný ako odvolacie dôvody uviedol ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaný nesúhlasil s argumentáciou žalobcu. hoci je oprava poškodeného objektívne relevantnou skutočnosťou, ktorá zakladá nutnosť prenájmu náhradného vozidla poškodeným, významné sú z hľadiska posudzovania odkázanosti poškodeného na používanie náhradného vozidla aj konkrétne okolnosti, za ktorých sa oprava vykonávala. Nutnosť je obmedzená na dobu nevyhnutnej potreby vykonania opravy, resp. na dobu úkonov potrebných na likvidáciu škodovej udalosti (rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 232/2012 zo dňa 28. 2. 2013). Predložený dôkaz o faktúre za vykonanú opravu preukázal, že opravu vykonával servis v rozsahu dva pracovné dni. Napriek tomu žalovaný poskytol plnenie do času vystavenia faktúry servisom v rozsahu 8 dní, v ktorom rozsahu boli započítané aj úkony potrebné na likvidáciu škodovej udalosti. Podľa názoru žalobcu je potrebné

čas pozostávajúci zo zotrvania poškodeného motorového vozidla v servise bez ďalšieho považovať za čas účelný na nájom náhradného vozidla. Takýto záver žalobcu však podľa názoru žalovaného nemôže obstať, nakoľko podporuje možnosť neúčelného využívania náhradného vozidla z PZP zo strany poškodeného počas vykonávania opravy poškodeného motorového vozidla bez ohľadu na to, po akú dĺžku si servis poškodené motorové vozidlo ponechá v oprave; teda takýto výklad umožňuje bezbrehé užívanie náhradného vozidla bez ohľadu na to, či sa opravované motorové vozidlo nachádza v servise po určitú dobu oprávnene, alebo nie.

32/ Otázka, či náklady na nájom náhradného vozidla boli nutné a účelné, závisí vždy na posúdení konkrétnych okolností prípadu (viď uzn. NS SR z 28. 6. 2016, sp. zn. 3 MCdo 3/2015). Výška náhrady nie je totiž daná čiastkou skutočne vyplatenou (napr. dohodnutou s osobou poskytujúcou náhradné vozidlo) v akejkoľvek výške, ale vo výške čiastky účelne vynaloženej. Žalovaný poukazoval v odvolaní na to, že zmysel a účel poskytnutia náhradného vozidla spočíva v udržaní si určitého životného štandardu v situácii, keď dôjde k čiastočnému alebo úplnému poškodeniu (zničeniu) vozidla. Inštitút úhrady náhradného vozidla z PZP však nemožno uplatňovať bez akéhokoľvek preukázania dôvodnosti ponechania opravovaného vozidla v servise. Využívanie náhradného vozidla však nemôže byť bezbrehé, neúmerné a neprimerané situácii a vzniknutým okolnostiam. Vždy musí byť splnená podmienka účelnosti jeho využitia, nakoľko ak by neexistovala žiadna limitácia využívania náhradného vozidla aj pokiaľ ide o rozsah opravy, mohlo by to viesť k neoprávnenému zneužívaniu účelu tohto inštitútu, čomu súd nemôže priznať právnu ochranu. Z tohto dôvodu súd nepriznal nárok na poistné plnenie v rozsahu celého času nachádzajúceho sa poškodeného motorového vozidla v autoservise napr. v právnej veci vedenej na Mestskom súde Bratislava III sp. zn. B1-33Cb/13/2022.

33/ Ak servis ukončil práce najneskôr vydaním faktúry 9. 10. 2023 a auto vydal až po obdržaní krycieho listu od poisťovne, potom zadržiavanie motorového vozidla autoservisom až do vystavenia krycieho listu poisťovňou, resp. do zaplatenia ceny opravy, je bez akejkoľvek zákonného podkladu (rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 7Co/187/2022 zo dňa 22. 3. 2023, tiež rozsudok v skutkovo i právnej rovnakej veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 21C/37/2023 zo dňa 12. 2. 2024); súdy tu vychádzali z názoru, že „...do príčinnej súvislosti, ktorá bola daná vznikom škodovej udalosti, nájom motorového vozidla, vstúpila ďalšia nezávislá skutočnosť, a to neoprávnené zadržanie motorového vozidla autoservisu. Pokiaľ autoservis neoprávnene zadržával motorové vozidlo, išlo o ďalšiu novú skutočnosť, ktorou bol prerušený reťazec javov, ktorý na seba nadväzoval a pokiaľ i prenájom náhradného motorového vozidla fakticky trval až do 22. 3. 2022, nemožno po dátume 14. 3. 2022 kedy bolo vozidlo prevádzky schopné po oprave, považovať takto uplatnený nárok za škodu, ktorá by vznikla v bezprostrednej priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou.“

34/ Žalovaný zastáva stanovisko, že poškodený v deň ukončenia opravy vozidla už reálne mal možnosť prevziať si svoje plne funkčné a opravené motorové vozidlo z autoservisu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 MCdo 3/2015 zo dňa 28. 6. 2016, rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 232/2012 zo dňa 28. 2. 2013). Systém povinného zmluvného poistenia slúži na ochranu poškodených pri dopravných nehodách a jeho prostredníctvom sa majú likvidovať náklady vynaložené na odstránenie vzniknutej ujmy. Tento systém primárne chráni poškodených, poprípade aj vinníkov nehôd, ktorí následne nemusia hrať škody úplne z vlastných finančných prostriedkov. Nedá sa pripustiť, aby boli účelovým navýšovaním nákladov na odstránenie škôd čerpané finančné prostriedky, ktoré by pri poctivom jednaní čerpané neboli, čo by nakoniec mohlo ísť na ťarchu všetkých poistníkov (nález ÚS ČR zo dňa 14. 2. 2018 sp. zn. IV.ÚS 2043/17). Žalovaný podporil svoju argumentáciu aj poukazom na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8Co/46/2024 zo dňa 27. 6. 2024, ktorý potvrdzuje oprávnenosť žalovaného poskytnúť plnenie do času ukončenia opravy poškodeného motorového vozidla. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 602/2022 zo dňa 16. 2. 2023, ktorý v bode 20. odôvodnenia uvádza : „Krajský súd v odôvodnení namietaného rozsudku určil moment zániku účelnosti nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla poškodeným v závislosti od toho, či ide o škodu čiastočnú alebo totálnu. V prípade čiastočnej škody krajský súd dospel k záveru, že účelnosť nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla zaniká momentom, keď došlo k ukončeniu opravy havarovaného vozidla, de facto vtedy, keď sa opravené vozidlo dostane do dispozičnej sféry poškodeného na ďalšie používanie.“

35/ Žalovaný vytýkal súdu prvej inštancie, že jeho rozsudok je tiež arbitrárny z dôvodu nedostatočného zdôvodnenia. V konaní nebol sporný nárok žalobcu na nájom náhradného vozidla, ak v dôsledku poistnej udalosti bolo jeho motorové vozidlo poškodené vozidlom poisteným u žalovaného. Sporným bola medzi stranami sporu dĺžka nájmu náhradného vozidla, na ktorý má žalobca z PZP nárok voči žalovanej. Žalobca v konaní nepredložil žiaden relevantný dôkaz o oprávnenosti jeho nároku na nájom náhradného vozidla v ním uplatnenom rozsahu. Samotná faktúra či už žalobcu za nájom náhradného vozidla

alebo autoservisu o vykonaní opravy poškodeného motorového vozidla nie je dôkazom preukazujúcim oprávnenosť doby 10 dní potrebných na vykonanie opravy a na priznanie náhrady za užívanie náhradného vozidla v tomto rozsahu žalovaným (ak zo samotnej faktúry servisu vyplýva, že práce na poškodenom vozidle trvali v rozsahu dva pracovné dni). Poškodený tiež nepreukázal v konaní potrebu užívania náhradného vozidla v tomto rozsahu.

36/ Otázka, či náklady na nájom náhradného vozidla boli nutné a účelné, závisí vždy na posúdení konkrétnych okolností prípadu (uznesenie NS SR z 28. 6. 2016, sp. zn. 3 MCdo 3/2015). Výška náhrady nie je totiž daná čiastkou skutočne vyplatenou (napríklad dohodnutou s osobou poskytujúcou náhradné vozidlo) v akejkoľvek výške, ale vo výške čiastky účelne vynaloženej.“

37/ Súd pri rozhodovaní na argumenty žalovaného neprihliadol vôbec a neskúmal účelnosť a oprávnenosť žalobcom uplatneného nároku voči žalovanému v rozsahu argumentov žalovaného; súd považoval žalobcom uplatnený nájom náhradného vozidla za nutný a účelný počas zotrvania poškodeného vozidla v servise bez toho, aby skúmal, či ponechanie vozidla v servise aj po ukončení opravy vozidla bolo nevyhnutné. Podľa názoru súdu je prenájom náhradného vozidla totiž účelný až do úplného vybavenia škodovej udalosti vrátane vystavenia krycieho listu; podľa súdu nemožno od poškodeného spravodlivo požadovať, aby náklady na opravu uhradil zo svojich vlastných finančných prostriedkov. Zotrvanie na takomto postupe by tak mohlo viesť k oslabeniu zmyslu PZP. Takýto záver súdu podľa žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je tiež nepreskúmateľný. Podľa súdu nemožno spravodlivo požadovať od poškodeného, aby náklady na opravu hradil zo svojich vlastných finančných prostriedkov, pričom z vykonaného dokazovania vôbec takáto povinnosť poškodeného voči servisu preukázaná nebola. Žalobca takýto postup servisu voči nemu nepreukázal. Súd sa navyše nevysporiadal s námietkou žalovaného, že servis by ani nebol oprávnený motorové vozidlo po oprave zadržať, nakoľko na zabezpečenie úhrady opravy nemohol uplatniť záložné právo na vozidlo, ktoré prevzal za účelom opravy, keďže faktúra v čase zotrvania motorového vozidla po jeho oprave nenadobudla ani splatnosť a hodnota zadržaného vozidla by značne presiahla jeho pohľadávku voči poškodenému zodpovedajúcu oprave. Nevydanie opraveného vozidla poškodenému servisom a požiadavka servisu o úhradu opravy priamo od poškodeného v konaní ani nebola preukazovaná. Z uvedeného dôvodu je rozhodnutie súdu arbitrálne, nepreskúmateľné.

38/ Ak by si servis zadržanie motorového vozidla vymienil, a to pred samotnou splatnosťou svojej faktúry, konal by neoprávnené v rozpore s § 151s ods. 1 Obč. zák., v zmysle ktorého môže veriteľ uplatniť zádržné právo len na splatnú pohľadávku. Takýto postup by bol neplatný pre rozpor so zákonom. Rovnako by takéto vymienenie servisu bolo v rozpore s ust. § 53 ods. 4 Obč. zák. V konaní ale nebolo preukázané, že by si servis takúto podmienku voči poškodenému vôbec vymienil a poškodený na vydaní svojho opraveného motorového vozidla zo servisu trval, resp. si takýto nárok uplatnil.

39/ Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu o bežnej praxi autoservisov súdy vo svojich viacerých rozhodnutiach zaujali stanovisko, že sa jedná o prax, ktorá pri konaní so spotrebiteľom je v rozpore s povinnosťami dodávateľa konať bez neprijateľných zmluvných podmienok. Navyše absentuje zákonná možnosť uplatniť servisom zádržné právo pri nesplatení pohľadávke.

40/ Žalovaný ďalej dodal, že pokiaľ by neexistovala žiadna limitácia využívania náhradného vozidla aj pokiaľ ide o rozsah opravy, mohlo by to viesť k neoprávnenému zneužívaniu účelu tohto inštitútu, čomu súd nemôže priznať právnu ochranu. Súd na tieto okolnosti vôbec neprihliadol, s uvedenou argumentáciou žalovaného sa nevysporiadal. Žalovaný poukázal na aktuálne rozhodnutia súdov v identických veciach, napr. Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 12C/72/2024 - 101 zo dňa 29. 10. 2024, tiež Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/46/2024 - 362 zo dňa 27. 6. 2024, v ktorých súdy vychádzali z názoru, že pokiaľ je vozidlo autoservisom opravené, nie je žiaden relevantný dôvod, aby bolo odstavené v autoservise až do momentu vystavenia krycieho listu, tento prístup by bol nadmieru formalistický, nakoľko by nezohľadňoval konkrétne okolnosti vyžadujúce si riadne prešetrenie škodovej udalosti.

41/ Záverom žalovaný dodal, že žalobca v konaní nedoložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval záväzok žalovanej uhradiť cenu nájmu až do doručenia krycieho listu; napriek tomu mu súd priznal nárok v celom rozsahu; rozhodnutie súdu tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že odvolací súd žalobu žalobcu zamietne.

42/ Na odvolanie žalovaného sa písomne vyjadril žalobca (č.l. 103 a nasl. spisu), podľa ktorého žalovaný vo svojom odvolaní neuviedol nijaké relevantné skutočnosti ani nepredložil dôkazy, ktoré by spochybnili správnosť skutkových zistení a právnych záverov súdu prvej inštancie. Napadnuté rozhodnutie súdu považuje žalobca za vecne správne, s názorom súdu sa žalobca plne stotožnil a navrhol, aby ho odvolací súd ako vecne správne potvrdil. Skutočnosť, že súd nevyhodnotil dôkazy podľa predstáv žalovaného

nezakladá automaticky záver o nesprávnosti skutkových zistení. Žalobca sa v plnom rozsahu pridržal svojich doterajších vyjadrení a písomných podaní.

43/ V prejednávanej právnej veci je určujúcou skutočnosť, že sa poškodený dostal do situácie, kedy bol nútený si prenajať náhradné vozidlo za poškodené vozidlo v dôsledku poisťnej udalosti zavinennej klientom žalovaného, a teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia a slobodného vôľového konania, ale bol v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou a vzniknutou škodou. Poškodený prenájomom náhradného motorového vozidla len riešil dôsledky zapríčinené poisťnou udalosťou a odstraňoval nepriaznivý stav. K argumentácii žalovaného o nevyhnutnosti a účelnosti nákladov za prenájom náhradného vozidla žalobca uviedol, že dôvod užívania náhradného vozidla odpadá ku dňu vydania opraveného motorového vozidla poškodenému, pretože k predmetnému dňu sa opravené vozidlo dostáva do dispozície poškodeného, čo zodpovedá právnomu názoru vyslovenému Ústavným súdom SR v náleze zo dňa 16. 2. 2023 sp. zn. III.ÚS 602/2022 - 34. v uvedenom náleze Ústavný súd SR uviedol, že v prípade čiastočnej škody účelnosť nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla zaniká momentom, keď došlo k ukončeniu opravy havarovaného vozidla, de facto vtedy, keď sa opravené vozidlo dostane do dispozičnej sféry poškodeného na ďalšie používanie. Súčasne Ústavný súd SR aj definoval, že účelom náhradného motorového vozidla je eliminovať škodlivý následok spôsobenej dopravnej nehody, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného, až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. Nepriznaním uplatneného nároku žalobcovi tak, ako navrhuje a odôvodňuje žalovaný, by znamenalo porušenie zásady „neminem laedere“ - nikoho nepoškodzovať, na zachovanie ktorej žalobca apeluje.

44/ Deň ukončenia opravy nemožno považovať za rozhodujúci deň, ku ktorému by mal poškodený ukončiť nájom náhradného vozidla, ak nemá objektívnu možnosť opravené vozidlo týmto dňom užívať. Táto nastáva až momentom vydania opraveného vozidla autoservisom poškodenému, ku ktorému autoservis pristupuje v čase, keď má aspoň deklarované krytie nákladov na vykonanú opravu zo strany poisťovne krycím listom. Moment vydania opraveného vozidla poškodenému tak závisí od konania poisťovne, preto je podľa žalobcu daný jeho nárok voči žalovanému na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla po dobu zotrvania opravovaného vozidla poškodeného v autoservise. V predmetnej veci poškodený užíval náhradné vozidlo po dobu 10 dní, t.j. od 3. 10. 2023 do dňa 12. 10. 2023, a to do najbližšieho pracovného dňa potom, ako žalovaný doručil krycí list do dispozície autoservisu, avšak nárok na náhradu nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla následne priznal len za 8 dní trvania nájomného vzťahu. Žalobca v konaní preukázal, po akú dobu sa poškodené motorové vozidlo nachádzalo v autoservise za účelom jeho opravy, pričom to bol práve poškodený, ktorému bol tento stav vnútený bez jeho zavinenia a kedy sa ocitol v situácii, kedy nemohol využívať svoje motorové vozidlo. Dátum a okolnosti doručenia krycieho listu neboli zo strany žalovaného v konaní rozporované. Zotrvanie motorového vozidla poškodeného v autoservise je priamym a bezprostredným dôsledkom konania poisťovne žalovaného, poškodený nemá žiaden dosah na trvanie opravy motorového vozidla, či na doručenie krycieho listu zo strany poisťovne. Užívanie opraveného motorového vozidla umožňuje poškodenému autorizovaný autoservis, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne, až keď sú mu nahradené náklady spojené s vykonanou opravou motorového vozidla, na ktorých úhradu je zaviazaná poisťovňa.

45/ Prevádzkyschopnosť opraveného motorového vozidla poškodeného dňom zavŕšenia jeho opravy nepredstavuje odstránenie príčiny, pre ktorú nemohol poškodený svoje motorové vozidlo užívať; škodová udalosť je sanovaná až ku dňu, kedy poškodený môže svoje opravené motorové vozidlo opäť užívať, a to jeho vydaním zo strany autoservisu. K uvedenému momentu sa stáva ďalšie užívanie náhradného vozidla neúčelným. Postup autoservisu, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne, pri vykonávaní opravy motorového vozidla a jeho vracaní poškodenému nemožno nijako pričítať poškodenému, ktorý bol objektívne po celú dobu zotrvania jeho motorového vozidla v autoservise vylúčený z užívania svojho motorového vozidla, a to v dôsledku primárnej príčiny, ktorou je vznik škody na jeho motorovom vozidle porušením povinností poisťovne. V prejednávanej veci nebolo preukázané, že by doba zotrvania opravovaného vozidla v autoservise bola pričítateľná poškodenému, naopak, doba zotrvania vozidla v autoservise a nutnosť užívania náhradného vozidla súvisí výhradne so vznikom dopravnej nehody zapríčinennej poisťovňou žalovaného a jeho zodpovednosťou za náhradu škody, ktorá nahlásením poisťnej udalosti prešla na poisťovňu. Autoservis je zodpovedný za riadne a včasné plnenie svojmu zmluvnému partnerovi, ktorým je poisťovňa. Zodpovednostný vzťah medzi autoservisom a poisťovňou vzniká v dôsledku vzniku nákladov, ktoré poisťovňa musela znášať pre porušenie jeho povinností. Táto zodpovednosť však nevyklučuje vecnú súvislosť medzi pôsobením prvotnej príčiny, a to škodovej udalosti, so vznikom škodového následku, ktorým je vznik nákladov na prenájom náhradného vozidla pre nemožnosť užívania vlastného poškodeného vozidla poškodeným,

ktoré sa za účelom vykonania jeho opravy nachádza v autoservise. Ide tak o škodu, ktorá je adekvátnym dôsledkom protiprávneho konania, a to podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností. Čakanie na krycí list tak spadá do sledu udalostí spojených so škodovou udalosťou, ktoré vymedzujú obdobie nároku poškodeného na náhradu nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla po dobu vykonania opravy jeho motorového vozidla.

46/ Účelom povinného zmluvného poistenia je krytie škôd vzniknutých pri prevádzke motorových vozidiel, aby tieto neplatili škodcovia a už vôbec nie poškodení, a to vzhľadom na pravidelné platenie poistného v prospech poisťovne. Poškodený má nárok na náhradu škody, ktorá vznikla prenájmom náhradného vozidla po dobu nepoužiteľnosti vozidla poškodeného počas vykonávania jeho opravy. Poškodený nemôže opravované vozidlo používať až do času, kým mu nie je vydané autoservisom, pričom k vydaniu opraveného vozidla dochádza najskôr doručením krycieho listu zo strany poisťovne. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by poškodený mal reálnu a objektívnu možnosť prevziať si svoje vozidlo tak, ako tvrdí, teda v deň vystavenia faktúry za opravu, zdôraznil žalobca vo vyjadrení. Dĺžku zotrvania opravovaného vozidla v autoservise ovplyvňuje práve poisťovňa, ktorá je súčasne subjektom zodpovedným za náhradu nákladov spojených s opravou poškodeného vozidla. Na poškodenom resp. žalobcovi ani nemôže spočívať dôkazné bremeno ohľadom skutočností, ktoré nastali mimo jeho vplyvu (okolnosti trvania opravy, doručovania krycieho listu, nevydania motorového vozidla ku dňu vykonania jeho opravy).

47/ Poškodený je momentom vzniku škody nútený komunikovať s poisťovňou vinníka dopravnej nehody, ktorá si kladie podmienky pre krytie vzniknutej škody zapríčinennej jej poistencom, a to v prvom rade určením autorizovaných autoservisov, s ktorými je v zmluvnom vzťahu. Výberom iného autoservisu by poškodený podstupoval značné riziko pri uplatňovaní nároku na náhradu škody voči poisťovni. Poškodený sa tak stáva „vazalom“ poisťovne pri výbere autoservisu. Výberom autoservisu, ktorý je v zmluvnom vzťahu s poisťovňou sa končí jeho súčinnosť s poisťovňou a túto v plnej miere preberá autorizovaný autoservis, ktorému je poisťovňa zaviazaná plniť za vykonanie opravy, a to práve doručením krycieho listu. Krycí list predstavuje zabezpečenie úhrady nákladov za vykonanie opravy a protiplnením autoservisu je vydanie opraveného vozidla poškodenému.

48/ Žalobca zdôraznil, že vozidlo poškodeného by neskončilo v autorizovanom autoservise, nebyť konania poistenca žalovaného a inštrukcií poisťovne. Právny vzťah medzi poisťovňou a autoservisom má synalagmatický charakter; autorizovaný servis neinformuje poškodeného o tom, že bola vystavená faktúra za opravu jeho motorového vozidla, túto zasiela rovno poisťovni a opravené motorové vozidlo vydáva poškodenému doručením krycieho listu od poisťovne, kedy sa reálne dostáva opravené vozidlo do dispozičnej sféry poškodeného a odpadá potreba a účel užívania náhradného motorového vozidla. Žalovaný v odvolaní poukazoval o . i. aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. um. 8Co/46/2024 zo dňa 27. 6. 2024, k čomu žalobca uviedol, že predmetný spor riešil inú dôkaznú situáciu, nakoľko podľa odvolacieho súdu žalobca v danom prípade rezignoval na akúkoľvek argumentáciu, z čoho vyplýva, že žalobca bol nečinný, čím neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal skutočnosti potrebné na rozhodnutie v jeho prospech. Rovnako bez akéhokoľvek opodstatnenia poukazuje žalovaný na rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 12. 2. 2024 sp. zn. 21C/37/2023 a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29. 10. 2024 sp. zn. 12C/72/2024; závery označených rozhodnutí považuje žalobca tiež za bezpredmetné, nakoľko tieto rozhodnutia nie sú doposiaľ právoplatné, keď boli voči nim podané odvolania.

49/ Za prekonanú považuje žalobca argumentáciu žalovaného, s poukazom na vyššie označený nález Ústavného súdu SR, ako aj aktuálnu rozhodovaciu prax odvolacích súdov (napr. závery Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/94/2023 zo dňa 15. 11. 2023, alebo Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 7. 2024 sp. zn. 7Co/51/2024, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 4. 2024 sp. zn. 6Co/77/2023, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. 3. 2024 sp. zn. 11Co/88/2023 a osobitne na závery Krajského súdu v Žiline v rozsudku zo dňa 26. 3. 2024 sp. zn. 9Co/107/2023). Žalobca navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať mu tiež trovy odvolacieho konania.

50/ Ďalšie vyjadrenia strany sporu súdu nedoručili.

51/ Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP (v jeho vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

52/ Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu: a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b)

alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

53/ Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

54/ Podľa § 442 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

55/ Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a z vykonaného dokazovania vyvodil správne právne závery. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktoré boli pre posúdenie a rozhodnutie veci podstatné. S odôvodnením napadnutého rozsudku sa odvolací súd stotožňuje a rozhodnutie považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1, 2 CSP); v nadväznosti na odvolacie námietky odvolací súd dopĺňa nasledovné :

56/ Účelom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť čo najväčšie zmiernenie následkov pre poškodeného, ktoré mu vznikli v súvislosti so škodovou udalosťou spôsobenou prevádzkovateľom motorového vozidla, a to nielen vo sfére materiálnej ujmy vychádzajúc z ust. § 4 ods. 2 a ods. 3 zák. č. 381/2001 Z.z., ktoré upravuje právo poisteného (škodcu), aby poisťovateľ z poistenia zodpovednosti za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody, ale aj vo sfére rozsahu ingerencie poškodeného, spočívajúcej vo vykonaní úkonov potrebných na to, aby mu bola nahradená škoda, ktorá mu vznikla následkom škodovej udalosti. Práve inštitút povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má slúžiť na to, aby sa poškodenému čo najviac zjednodušil postup smerujúci k uplatneniu nároku na náhradu škody a k jeho uspokojeniu. Potom aj samotné zabezpečenie náhradného motorového vozidla poškodeným po dobu, po ktorú z dôvodu poškodenia jeho motorového vozidla nemôže poškodený toto vozidlo užívať, je potrebné vnímať v zmysle vyššie uvedeného. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III.ÚS 602/2022 zo dňa 16. 2. 2023 poukázal na to, že „...účelom náhradného motorového vozidla je eliminovať škodlivý následok spôsobenej dopravnej nehody, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného, až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. V týchto prípadoch výška škody nekorešponduje iba rozsahu zničeného vozidla, ale aj primeraným nákladom, ktoré poškodený vynaložil s cieľom eliminovať škodlivý následok.“

57/ V súdnej veci bolo nutné zodpovedať otázku, či poškodenému (právnemu predchodcovi žalobcu) vznikol nárok na náhradu škody spočívajúcej v nájme náhradného motorového vozidla po dobu do ukončenia opravy poškodeného motorového vozidla, ktorá bola spôsobená škodcom (poisteným) alebo po dobu, po ktorú poškodený nemohol predmetné motorové vozidlo užívať. Aj odvolací súd za opodstatnenú dobu prenájmu náhradného motorového vozidla považuje dobu do vybavenia poistnej udalosti v rozsahu náhrad nákladov za opravu poškodeného vozidla, pričom táto poistná udalosť je podľa § 11 ods. 6 a ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. vybavená skončením šetrenia, oznámenia výšky poistného plnenia poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote. Je bežnou a obvyklou praxou, že autoservis po vykonaní opravy vydá vozidlo až (len) po zaplatení ceny opravy alebo v prípade platného PZP po vydaní krycieho listu poisťovňou škodcu, preukazujúceho „prísľub“ poisťovne, že cenu opravy vozidla v konkrétnej výške zaplatí. Nemožno očakávať, že by si poškodený ako spotrebiteľ bol schopný „vyjednať“ výnimku z danej obchodnej praxe, t.j. odovzдание vozidla autoservisom pred úhradou (resp. prísľubom úhrady) ceny opravy. Rovnako tak nemožno po poškodenom spravodlivo požadovať, aby si na území SR vyhľadal taký autoservis, ktorý si neuplatňuje takéto dojednanie. Nemožno teda poškodenému pričítať ani porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti (§ 415 Obč. zák.), t.j. povinnosti správať sa tak, aby škoda nevznikla (aby sa nenavyšovala).

58/ V prejednávanej právnej veci tiež nebolo preukázané, že by došlo k prerušeniu príčinnej súvislosti medzi spôsobenou dopravnou nehodou a škodou poškodeného (nákladmi za nájom náhradného vozidla v období od jeho zapožičania do doručenia krycieho listu) inou „udalosťou“, ktorú by bolo možné pričítať úmyselnému, či nebanlivostnému konaniu poškodeného alebo tretieho subjektu (napr. servisu). Z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 602/2022 zo dňa 16. 2. 2023 vyplýva, že do doby nájmu treba započítvať napr. dobu vystavenia posudku o škode a čas komunikácie s poisťovňou škodcu, nevyhnutnú dobu čakania na termín opravy, primeranú lehotu na rozhodnutie o tom, či sa škoda nahradí opravou alebo obstaraním nového vozidla. Aké časové obdobia sú primerané, závisí od okolností jednotlivého

prípade. Ak poškodený preukázateľne nemá prostriedky na financovanie kúpy náhradného auta alebo jeho opravy, treba dobu nájmu priznať až po výplatu náhrady za spôsobenú škodu.

59/ Preto pri posudzovaní účelnosti nájmu motorového vozidla aj s ohľadom na celkovú dĺžku nájmu v danom prípade je potrebné vychádzať predovšetkým zo skúmania reálnej možnosti poškodeného užívať svoje motorové vozidlo. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že motorové vozidlo poškodeného bolo v servise od 3. 10. 2023 do 12. 10. 2023 (t.j. 10 dní), keď autoservis opravené motorové vozidlo vydal poškodenému dňa 12. 10. 2023, t.j. až po obdržaní krycieho listu žalovaného (poisťovne) dňa 11. 10. 2023. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou (dopravnou nehodou) a škodou bola prerušená, a preto celú uvedenú dobu možno považovať za dobu, počas ktorej poškodený bez vlastného zavinenia nemohol užívať svoje motorové vozidlo; možno preto dospieť k záveru, že náklady za nájom náhradného vozidla boli po celú túto dobu vynaložené účelne.

60/ Bolo nutné vziať na zreteľ rozdielnosť postavenia žalovaného (ako poisťovateľa škodcu), ktorého si poškodený sám neurčuje, nakoľko povinnosti žalovaného vznikajú v dôsledku škodovej udalosti zavinenej škodcom (poisteným), ktorý tým vstupuje do vzťahu s vymedzeným rozsahom práv a povinností s poškodeným „nútene“ v dôsledku vzniku poistnej udalosti (ako to prezumuje zákon č. 381/2001 Z.z.) a postavenia autoservisu, ktorý vstupuje do vzťahu s poškodeným na (dobrovoľnom) zmluvnom základe (na základe poškodeného), ktorý je výsledkom kontraktačného procesu s určitým obsahom. Odvolací súd je názoru, že práve „partnerský“ vzťah poisťovateľa škodcu a servisu, ktorého reálnym vyjadrením o. i. je aj vydanie krycieho listu „zmluvnou/partnerskou poisťovňou“, má byť tou skutočnosťou, ktorá poskytne zhotoviteľovi - partnerskému autoservisu poisťovateľa škodcu dostatočnú garanciu na to, aby vydal poškodenému jeho opravené motorové vozidlo, a tým sa vo vzťahu k poškodenému skrátila nevyhnutná doba, po ktorú bude z jeho strany užívanie náhradného vozidla. Z uvedeného potom možno vyvodiť záujem poisťovateľa škodcu (ak nevzniknú dôvodné pochybnosti o rozsahu škody) bezodkladne vydať krycí list, príp. partnerskému servisu škodu uhradiť, aby tým nedochádzalo k ďalšiemu vzniku škody z dôvodu nájmu náhradného vozidla zo strany poškodeného, príp. v rámci spolupráce s partnerským autoservisom vyjednať také podmienky, na základe ktorých by zmluvný servis vydal vozidlo poškodenému ihneď po vykonaní opravy. Servis je vo všeobecnosti oprávnený, či už na zmluvnom základe, resp. ex lege, zadržať motorové vozidlo do vykonania úhrady ceny dopravy. Preto je aj podľa názoru odvolacieho súdu v zhode so záverom súdu prvej inštancie daná existencia príčinnej súvislosti medzi škodovou (poistnou) udalosťou (dopravnou nehodou) a vznikom súvisiacej škody, spočívajúcej v nájomnom za prenájom náhradného motorového vozidla až do úhrady vykonanej zo strany žalovaného, resp. do vystavenia krycieho listu.

61/ Súd prvej inštancie správne právne posúdil žalobcom uplatnený nárok na základe ust. § 4 ods. 2 písm. b/, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. v spojení s § 442 ods. 1 Obč. zák.

62/ Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva síce povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak len potiaľ, pokiaľ majú význam pre rozhodnutie (porovnaj I.ÚS 46/05, I.ÚS 352/06, II.ÚS 220/08, III.ÚS 12/07, IV.ÚS 163/08). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie takého rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že došlo k plnej realizácii práva účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II.ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I.ÚS 117/05, IV.ÚS 112/05).

63/ Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch I a III ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, keď v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie.

64/ O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu voči žalovanému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

65/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 10 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).